

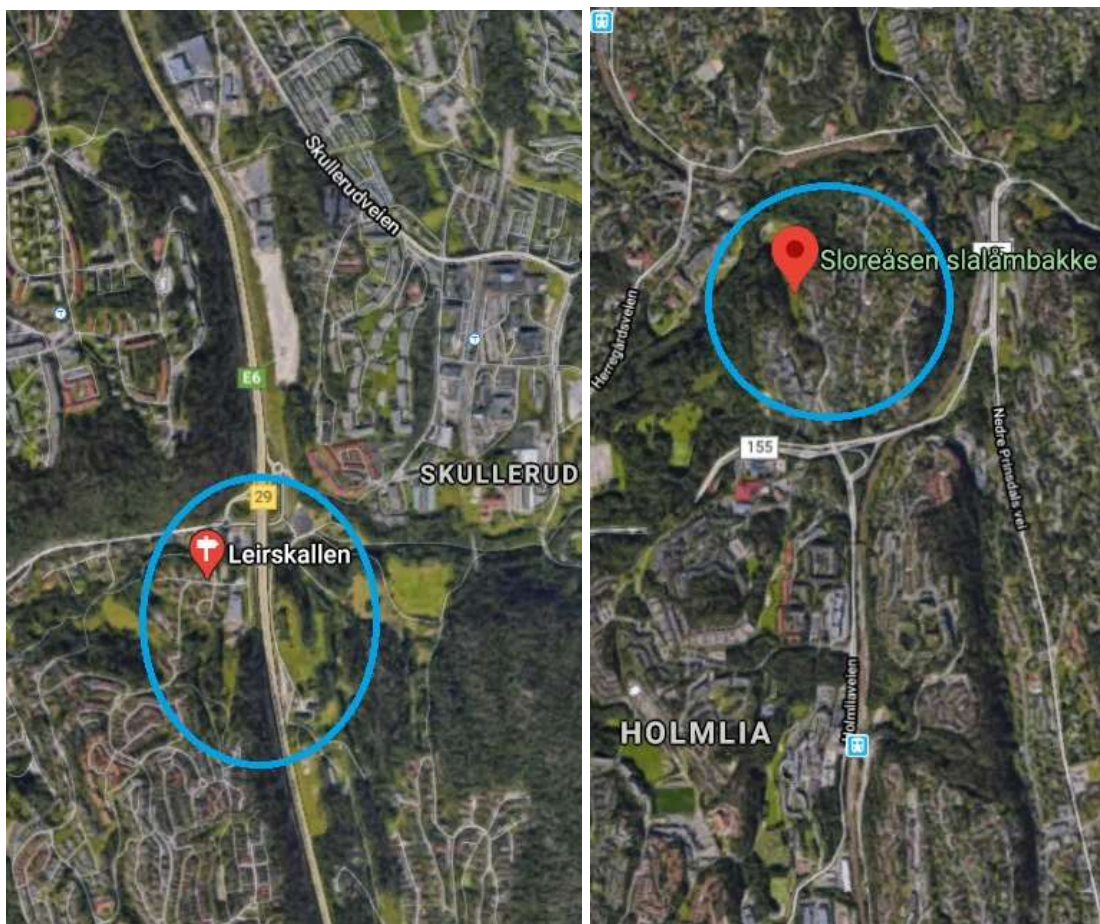
Til Oslo kommune, Bymiljøetaten
V/ Jan-Erik Borbe
Postboks 636 Løren
0507 Oslo

Oslo, 27.06.2020

**Naturfaglige vurderinger av uttakssteder for vann til snøproduksjon ved
Leirskallen og Sloreåsen alpinanlegg i Oslo i 2020**

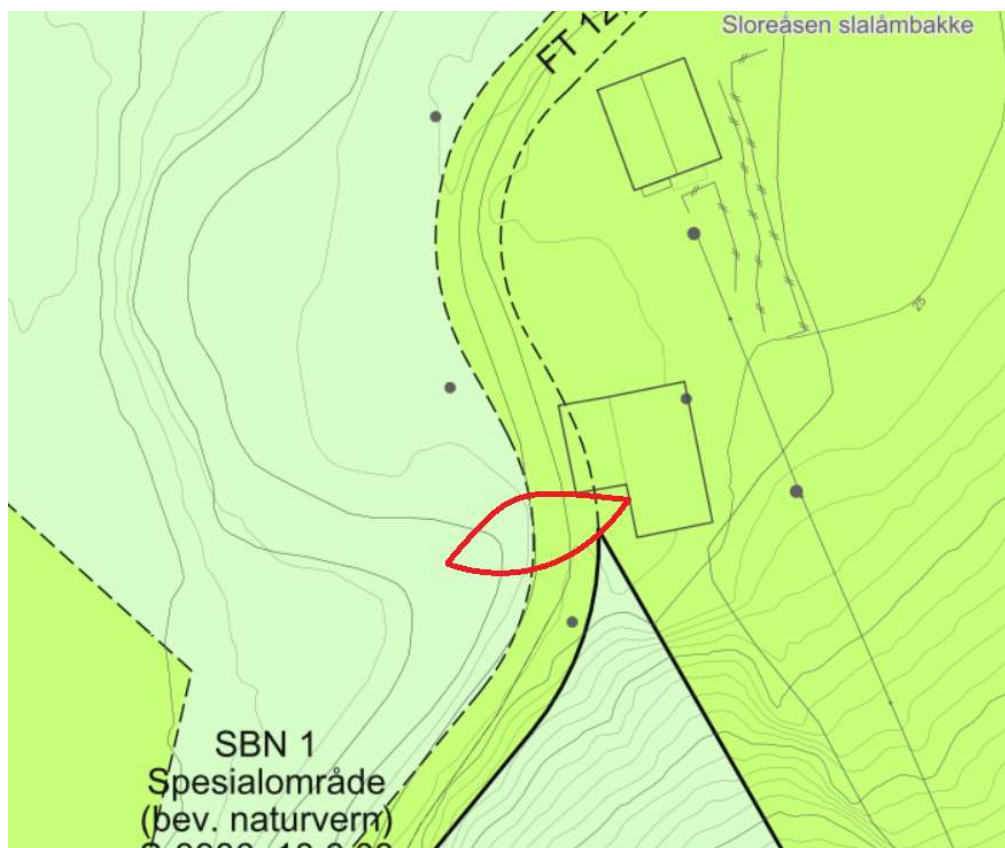
BioFokus, ved Kjell Magne Olsen, har på oppdrag fra prosjektleder for Bymiljøetatens (BYM) alpinprosjekter Jan-Erik Borbe kartlagt natur i et par områder langs Ljanselva, ved Leirskallen og Sloreåsen alpinanlegg. På begge disse stedene skal det tas ut vann fra Ljanselva i forbindelse med snøproduksjon noen timer hver vinter. Dyre- og planteliv både på land og i elven skulle kartlegges.

Kjell Magne Olsen gjennomførte kartleggingen i felt 18. juni 2020.

Uttaksområdet (rød ramme) ved Leirskallen. Veien i høyre del av bildet er E6, som går i bro høyt over elven.

Uttaksområdet ved Sloreåsen. Bygningen nær uttaksområdet er den gamle driftsbygningen.

Tidligere registreringer

Naturtyper

Hele Ljanselva, fra utløpet av Skraperudtjern til den formodentlig går i kulvert nede ved Hallagerjordet, er kartlagt som Viktig bekke drag ([BN00064100](#)) med verdi Svært viktig (A). Ved Leirskallen er det ikke andre naturtyper. Ved Sloreåsen er i tillegg edelløvs-kog-en langs begge sider av elven kartlagt som Rik edelløvs-kog ([BN00064109](#)) med verdi Viktig (B). Ytterligere litteratur som omtaler de to naturtypene er referert i faktaarkene man kommer til hvis man følger linkene knyttet til BN-nummeret. Begge kartlagte naturtyper berøres av tiltaket (tiltakene), men i veldig begrenset utstrekning. Det ble ikke gjort registreringer i 2020 som fører til endringer eller tillegg angående naturtyper.

Rødlistearter

Kransalgen glansglattkrans *Nitella flexilis* (NT) er funnet nær uttaksstedet ved Leirskallen, muligens like øst for E6. Arten ble ikke sett like ved der uttaket skal plasseres under feltarbeidet i 2020. Elvemusling (VU) skal være funnet i elven, men det har ikke vært mulig å finne ut akkurat hvor (i Artskart ligger kun et meget upresist plott fra 1920 med lokalitetsnavn «Leirskallbekken, Nordstrand»). Den ble ikke sett ved noen av uttaksstedene, men forholdene begge steder er muligens marginalt brukbare for arten. Edelkreps (EN) er registrert noen hundre meter øst for E6 i 2011, samt et par individer like ved Skraperudtjern i 2017 (<https://www.multiconsult.no/prosjekter/provekrepsing-i-ljanselva/>), og finnes formodentlig fremdeles i elven. Den ble ikke sett ved noen av uttaksstedene, til tross for nokså grundig leting, men forholdene kan være brukbare begge steder. Ellers vokser ask (VU) og alm (VU) de fleste steder langs elven. Flere rødlistete fugler er registrert i nærheten av elven, men ingen av disse vil påvirkes av eventuelle tiltak ved alpinanleggene.

Svartelistearter/fremmedarter

I elveløpet har det vært registrert vasspest i hvert fall så lang tilbake som til 1993, og et foreligger også en del registreringer fra de senere årene. Det er ingen registreringer nedstrøms der E6 krysser, like ved alpinanlegget på Leirskallen, men den strekker seg langt oppover i vassdraget. Den ble også sett ved Leirskallen i 2020, men ikke ved Sloreåsen. Der er det sannsynligvis for skyggefullt for arten. Ellers ser det ikke ut til å være flere ferskvannstilknyttete fremmedarter i vassdraget, men det står flere terrestre fremmedarter spredt nedover hele. En del av disse ble observert også i 2020, i nær tilknytning til der uttakene er tenkt lagt.

Registreringer i 2020 (Registrerte arter er lagt ut på Artskart via BioFokus' artsfunn-base (BAB).)

Leirskallen: Elveløpet her er i all hovedsak helt kunstig, med ymse forbygninger langs breddene. Invertebratfaunaen er relativt sparsom, og inten spesielt nevneverdige arter ble observert eller samlet inn. Ingen rødlistearter ble notert, men noen fremmedarter, som kanadagullris, russekål og altså vasspest. Kun ett løserevet skudd av vasspest ble funnet, og den ser ikke ut til å ha en fastsittende bestand i området. Vegetasjonen langs breddene er noe skrotemarkspreget, og antakelig står alt på kunstige tilførte masser.

Selve tiltaksområdet ved Leirskallen.

Ovenfor (til venstre) og nedenfor tiltaksområdet ved Leirskallen.

Sloreåsen: Her er det nokså skyggefullt langs elven, men ganske tett edelløvskog på begge sider (dog nokså smalt belte mellom elven og gangstien enkelte steder), og formentlig nokså naturlig elveløp. Det er dog åpenbart fyllinger ned mot elven flere steder, bl.a. akkurat der uttaket er tenkt lagt. Rødlisteartene alm og ask ble funnet, og den

eneste fremmedarten var russekål. Generelt lite liv i elven i dette området. Bunnsubstratet er nokså grovsteinet, men med noe sand innimellom. Svak kloakklukt. En brun skumhinne lå på vannoverflaten i deler av området.

Selve tiltaksområdet ved Sloreåsen.

Ovenfor (til venstre) og nedenfor tiltaksområdet ved Leirskallen. Det brunaktige skummet er synlig på bildet til høyre.

Rødlisteart	Rødlistekategori	Funnsted	Påvirkningsfaktorer
Alm	VU	Sloreåsen	
Ask	VU	Sloreåsen	

Vurdering av tiltaket med hensyn til naturmangfoldloven

Her vurderes §§ 8–10, mens § 11, om prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaveren, og § 12, om prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, overlates til tiltakshaver å besvare.

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Utredningen har vært basert på standard metodikk for kartlegging, verdisetting og konsekvensvurdering. Kartleggingen har fanget opp eventuelle forekomster av arter og naturtyper i området, og tilstand og naturkvaliteter er beskrevet. Feltarbeidet var begrenset til ett besøk, men dette anses som tilstrekkelig for å foreta en vurdering av tiltakets konsekvenser for naturmiljøet.

§ 9 Føre-var prinsippet

Når det treffes en beslutning, uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

Kunnskapsgrunnlaget, gjennom forhåndsundersøkelser og feltarbeid, vurderes som godt. Det er gjennomgående lav usikkerhet knyttet til konsekvensvurderingen.

8.1.3 § 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

Det er ikke registrert spesielt hensynskrevende rødlistearter i undersøkelsesområdet, og potensialet for slike anses som lite. Arealtapet i forbindelse med tiltaket/tiltakene er svært lite, og det er planlagt tiltak for å opprettholde deler av elveløpet også under selve inngrepet. Vannmengdene som er tenkt påsluppet Ljanselva i de periodene det tas ut vann for snøproduksjon anses som uproblematisk (men BioFokus har ikke egentlig den nødvendige kompetansen til å vurdere dette grundig). Samlet belastning regnes derfor som liten.

Konklusjon

Det er få eller ingen kvaliteter spesielt knyttet til de to små områdene tiltaket/tiltakene vil berøre, og et inngrep i samsvar med det som er skissert av oppdragsgiver anses som uproblematisk for plante- og dyrelivet i området, både under og etter tiltaket/tiltakene, samt i driftsfasen påfølgende år. En må imidlertid være oppmerksom på at det er noen fremmedarter i eller nær områdene, og disse må en ta hensyn til ved graving og flytting av masser.

Det ble tatt en del flere bilder i området, disse kan oversendes som dokumentasjon ved forespørsel.

Vennlig hilsen
Kjell Magne Olsen
BioFokus